

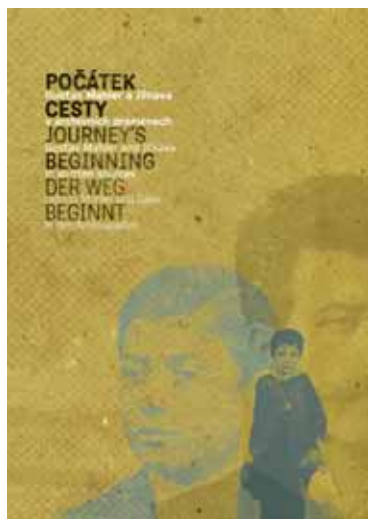
Doplněná kniha Počátek cesty o Gustavu Mahlerovi vychází podruhé

V době po uzávěrci novin jihlavské radnice bylo slavnostně uvedeno druhé doplněné a upravené vydání knihy *Počátek cesty, Gustav Mahler a Jihlava* v archivních pramenech. Kniha si klade za cíl přiblížit prostředí, z něhož Gustav Mahler vzešel, a představit veřejnosti písemné prameny, které jsou spjaté s osobou tohoto světoznámého umělce a nejvýznamnějšího Jihlavana.

Podnětem k prvnímu vydání publikace se stalo 140. výročí skladatelova narození a s ním spojené jihlavské podzimní oslavy „Gustav Mahler 2000 & Jihlava“, které se uskutečnily ve dnech 13.–15. října 2000. Důvodů, které vedly k rozhodnutí vydat knihu v upravené a rozšířené podobě podruhé, bylo několik. Jedním z nich byla skutečnost, že první vydání je rozzebrané. To by však nestačilo, kdyby o publikaci nebyl zájem ze strany odborné i laické veřejnosti. Tento zájem je trvalý mimo jiné i proto, že město Jihlava, Kraj Vysočina a různá občanská sdružení, spolky i jednotlivci vyvíjejí množství aktivit spojených se jménem Gustava Mahlera, které cti-tele jeho hudby, a tedy i případné zájemce o publikaci do Jihlavy a na Vysočinu přivádějí.

Těžší kniha spočívá v reprodukci písemných dokumentů vztahujících se k osobě Gustava Mahlera a jeho rodině, které jsou uloženy ve fondech Státního okresního archivu v Jihlavě. Písemnosti jsou zasazeny do širších souvislostí v kapitole O čem vypovídají prameny. Tematicky jsou rozděleny do třech okruhů, z nichž každý tvoří samostatný oddíl. Za prvé (oddíl Rodina) jsou to písemnosti seznamující nás s rodinou Bernarda a Marie Mahlerových, jejich příchodem z Kaliště do Jihlavy, podnikatelským úsilím otce Bernarda a bytovými podmínkami a majetkovými poměry Mahlerových. Ukázky z jihlavského archivu k tomuto tématu – např. z knih evidence obyvatel, sčítání lidu, živnostenských rejstříků či ze stavební dokumentace – jsou doplněny o záznam o narození Gustava Mahlera v židovské matrice Dolních Kralovic z Národního archivu v Praze.

Druhý okruh (oddíl Studentská léta) přibližuje Gustava Mahlera jako nepřilíh dobrého studenta německé-

DRUHÉ doplněné a upravené vydání knihy Počátek cesty, Gustav Mahler a Jihlava v archivních pramenech.

Repro: archiv MMJ

ho gymnázia v Jihlavě v letech 1869–1877. Třídní výkazy s jeho studijními výsledky se dochovaly beze ztrát. Pozoruhodné jsou především písemné práce z února a července 1877, které byly součástí jeho zkoušek jako privátního žáka studujícího v té době již na vídeňské konzervatoři. Dokumenty ze školních let, nejcennější a také nejznámější písemnosti jihlavského archivu, týkající se Gustava Mahlera, jsou reprodukovány v úplnosti.

Poslední okruh (oddíl Návraty) zahrnuje písemnosti z období po roce 1877 až do Mahlerovy smrti. Otvírají ho dvě ukázky z úředních knih týkající se odvodní povinnosti, za nimiž následuje cenná, nově objevená žádost Gustava Mahlera Moravskému místodržitelství v Brně o státní stipendium pro mladé umělce z léta roku 1881. Následují reprodukce úmrtních zápisů z dědických spisů založených po úmrtí rodičů v roce 1889 u jihlavského okresního soudu. Obsáhlý spis otce byl hned na počátku dědického řízení předán krajskému soudu a je uložen v Moravském zemském archivu v Brně. Zařazen je rovněž úmrtní zápis z nedávno objeveného pozůstalostního spisu hudebně velice nadaného bratra Gustava Mahlera Otta, který v roce 1895 ukončil svůj život sebevraždou. Další publikované do-

klady o úředních kontaktech Gustava Mahlera s Jihlavou, vesměs nově zařazené, se týkají vojenské taxi, pasových záležitostí a domovského práva.

Následuje velmi cenný, i když nepočítaný soubor dopisů a pohlednic, které zasílal Gustav Mahler svému učiteli hudby Heinrichu Fischerovi, jenž je v tomto vydání rozšířen o další dvě položky soukromého charakteru – pozvánku do vídeňské Dvorní opery pro jihlavského přítele Theodora Fischera a telegram jeho otci Heinrichovi – uložené v Muzeu Vysočiny Jihlava. Posledním zařazeným dokumentem je dopis operní pěvkyně Charles Cahier z 23. 9. 1911 s návrhem na uspořádání koncertu z Mahlerova díla v Jihlavě a umístění pamětní desky na domě, ve kterém žil.

Reprodukce archiválií doplňují ilustrační fotografie, především portréty, inzeráty propagující produkci Bernarda Mahlera, pozvánky na hudební vystoupení Gustava Mahlera a články o nich z dobového tisku (jejich bibliografie je součástí kapitoly Dětství a mládí Gustava Mahlera v tisku a literatuře). Dobovou atmosféru dokresluje několik fotografií staré Jihlavy ze 60.–70. let 19. století, které jsou většinou součástí sbírek Muzea Vysočiny Jihlava.

Texty a popisky jsou trojjazyčné, k češtině a angličtině přibyla němčina. Úplný překlad (v němčině prepis) je uveden kvůli jeho významu u spisu se žádostí Gustava Mahlera o stát-

■ *Počátek cesty, Gustav Mahler a Jihlava* v archivních pramenech

■ K vydání připravili Petr Dvořák a Renata Pisková

■ Texty Vlastimil Svěrák, Petr Dvořák, Renata Pisková a Helena Nedbalová

■ Překlady Nora Martišková (angličtina) a Alena Jakubíčková (němčina)

■ Grafická úprava a sazba Eva Bys-trianská

■ Redakční práce Petr Dvořák

■ Vydaly Moravský zemský archiv v Brně – Státní okresní archiv Jihlava a statutární město Jihlava

■ Tisk EKON, družstvo Jihlava

■ Náklad 700 výtisků.

ní stipendium pro mladé umělce a u písemností soukromého charakteru zařazených na konci oddílu Návraty, u ostatních materiálů tvoří popisek jejich více či méně podrobný obsah. Odkaz na místo uložení archiválií najdou zájemci v Soupise reprodukováných archiválií na konci publikace. Na třetí straně obálky je reprodukován plán Jihlavy z roku 1876 s vyznačenými místy spjatými s Gustavem Mahlerem a jeho rodinou.

Jihlavský archiv zpřístupňuje touto publikací už podruhé malou, ale velmi významnou část svých bohatých fondů. **(Dle podkladů magistrátu zpracoval –Im–)**

Daniel Reynek – fotografie

V Domě Gustava Mahlera můžete navštívit novou výstavu s názvem „Daniel Reynek – fotografie“.

Daniel Reynek (nar. 9. 6. 1928 ve Francii) je synem francouzské básničky Suzanne Renaud a českého výtvarníka, básníka a překladatele Bohuslava Reynka. Se svým otcem tiskl jeho grafiky a jeden čas spolu experimentovali s upravovanými skleněnými negativy.

Fotografovat začal ve čtyřicátých letech 20. století. Své fotografické montáže vytvářel od poloviny šedesátých let do druhé poloviny let osmdesátých. Od devadesátých let do součas-

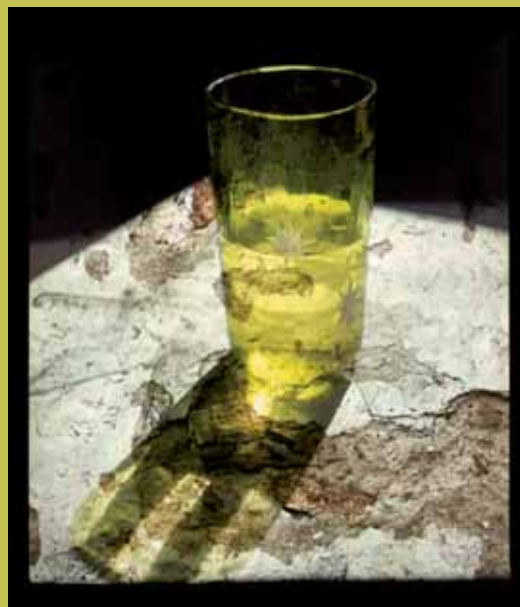
nosti měl výstavy na několika místech v České republice a ve Francii.

V roce 2007 vyšla kniha s jeho fotografiemi „Z vln, které zkameněly“. V současnosti spolu se svým bratrem Jiřím stále žije v Petrkově u Havlíčkova Brodu, kde žil i většinu života jejich otec Bohuslav.

Na výstavě jsou k vidění již zmíněné barevné fotografické montáže. Pojtkem těchto montáží jsou motivy kolem rodinného domu v Petrkově. Fotografie vznikají převrácením, přikládáním či vrstvením diapositivů.

–Im–

Pozvánka na výstavu

Daniel Reynek
fotografie
20. 6. - 19. 8. 2012

Dům Gustava Mahlera

Znojemska 4, Jihlava
otevřeno: út-ne 10-12, 13-18

www.mahler.cz

Jihlava